31/12/2022

Ανασκόπηση 2022: Σε νέες βάσεις οι σχέσεις Εκκλησίας-Πολιτείας – Τα ζητήματα που λύθηκαν και οι παρακαταθήκες για το μέλλον

/ Επικαιρότητα

Πριν από έναν χρόνο στις 13 Δεκεμβρίου του 2021, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης περνούσε το κατώφλι του Συνοδικού Μεγάρου, προκειμένου να συμμετάσχει στην έκτακτη συνεδρίαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου.

Τότε πολλοί μίλησαν για μια νέα σελίδα στις σχέσεις πολιτείας-κράτους που θα έθεταν τις βάσεις για από κοινού αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων του 2022 αλλά και τις επίλυση εκκρεμών θεμάτων.

- Της Δέσποινας Σωτηρίου

Τον κ. Μητσοτάκη συνόδευσαν στη συνεδρίαση της ΔΙΣ η υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων **Νίκη Κεραμέως** και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Γιάννης Οικονόμου.

Τα θέματα που τέθηκαν τότε στην ατζέντα ήταν ασφαλώς η **πανδημία** και το

συνολικό πλαίσιο σχέσεων Εκκλησίας – Πολιτείας, με αιχμή την **αξιοποίηση της εκκλησιαστικής περιουσίας** και την επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου του 1945, με το οποίο είχαν θεσμοθετηθεί 6.000 οργανικές θέσεις ιερωμένων και παρέμενε το ίδιο 77 χρόνια μετά.

Μάλιστα, τότε ο Μακαριώτατος **Αρχιεπίσκοπος Αθηνών** και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος είχε κάνει ιδιαίτερη αναφορά , στην αλλαγή του πλαισίου που αφορά την εκκλησιαστική εκπαίδευση, αλλά και στη διευθέτηση του χρονίζοντος ζητήματος της διοίκησης και διαχείρισης των μη ενοριακών κοιμητηριακών ναών.

Κοιμητηριακοί ναοί

Αναφορικά με το τελευταίο θέμα τον περασμένο Οκτώβριο δημοσιεύτηκε στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως ο νόμος του υπουργείου Εσωτερικών, που ψηφίστηκε την περασμένη εβδομάδα από την Βουλή των Ελλήνων, ο οποίος μεταξύ άλλων προβλέπει ότι ο έλεγχος κοιμητηριακών ναών, περνά πλέον από τους Δήμους στις Ιερές Μητροπόλεις.

Οι ρυθμίσεις αυτές εντάχθηκαν στον νόμο για την «Τροποποίηση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, νέο πλαίσιο επιλογής διοικήσεων στον δημόσιο τομέα, ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

Απολογισμός έργου

Λίγες ημέρες πριν ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Ελλάδος έκανε έναν απολογισμό έργου κατά την ομιλία του στη συνεδρίαση της Ιεραρχίας

Ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος στην ομιλία του ουσιαστικά περιέγραψε την επανεκκίνηση των σχέσεων με την Πολιτεία που γίνονται και αποκάλυψε ότι έχει προηγηθεί κύκλος επαφών με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη.

Η επανεκκίνηση των σχέσεων και η αξιοποίηση της Εκκλησιαστικής περιουσίας ξεκινά με τη συνεργασία στο εκκλησιαστικό κτήμα στο Σχιστό Σκαραμαγκά. Όμως για να πραγματοποιηθούν όλα αυτά χρειάζεται οικονομική στήριξη.

Εκκλησιαστική περιουσία

Αυτό το έργο η ίδια η Πολιτεία το ανακήρυξε σε στρατηγικής σημασίας και αυτό είναι ίσως το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αυτής της στάσης της Πολιτείας, όπως επισήμανε, και υπογράμμισε με έμφαση: «Βλέπουμε τα γόνιμα και σημαντικά αποτελέσματα αυτής της επιλογής. Βλέπουμε πόσο ψηλά μπορούμε να φθάσουμε, όταν Πολιτεία και Εκκλησία συνεργάζονται κοινοπρακτικά, ισότιμα και αλληλοπεριχωρητικά για το κοινό καλό και προς όφελος του λαού.

Από αυτή τη στάση, **ο μεγάλος κερδισμένος θα είναι η πατρίδα μας. Πατρίδα μας δεν είναι μόνο ο τόπος της ελληνικής επικράτειας, αλλά κυρίως όλοι όσοι βρισκόμαστε στο ‘’εμείς’’, όσοι νιώθουμε αυτόν τον τόπο πατρίδα μας»**.

Γι’ αυτό, όπως είπε χαρακτηριστικά: «η Εκκλησία έχει την υποχρέωση να αξιοποιήσει την εναπομείνασα περιουσία της για την υλοποίηση αυτών των σκοπών της. Από το 100% σκορπίσθηκε το 96% αυτής. Εναπομένει σήμερα το 4%. Αυτό αξιοποιούμενο θα βοηθήσει στους στόχους της Εκκλησίας”.

Αναφερόμενος στην αλλαγή των σχέσεων Εκκλησίας – Πολιτείας τόνισε ότι γίνεται προς ωφέλεια των δύο φορέων και κυρίως για τη στήριξη του λαού στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας.

Το κτήμα της Βουλιαγμένης

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στην απόφαση 2 Ιουνίου 2022 του Ευρωδικαστηρίου για

την υπόθεση του **κτήματος της Βουλιαγμένης**. Με την απόφαση αυτήν η Εκκλησία της Ελλάδος δικαιώνεται πλήρως, ενώ ανοίγει ο δρόμος για να ακολουθήσουν και άλλες ανάλογες περιπτώσεις, όπως της Φασκομηλιάς, των Λεγραινών, της Βάρης, της Στροφυλιάς, του Κοκκιναρά, του Φλαμουρίου στη Μαγνησία.

Συγκρητισμός και οργανικές θέσεις κληρικών

Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος αναφέρθηκε εκτενώς στην πρωτοβουλία της υπουργού Παιδείας κ. Νίκης Κεραμέως για την επίλυση του ζητήματος των οργανικών θέσεων των διορισμένων κληρικών.

Ενημέρωσε αναλυτικά το Σώμα της Ιεραρχίας σχετικά με τον νόμο 4957/2022 για τη **μισθοδοσία του κλήρου**, οι διατάξεις του οποίου επέλυσαν το χρόνιο **ζήτημα των οργανικών θέσεων** των διορισμένων κληρικών και επικαιροποίησαν το καθεστώς της μισθοδοσίας.

The Green Σχιστό

Επιστέγασμα της νέας σελίδας στις σχέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος με την Ελληνική Πολιτεία αποτελεί το φιλόδοξο σχέδιο «**The Green Σχιστό**» το οποίο αφορά στην αξιοποίηση του εκκλησιαστικού Κτήματος στο **Σχιστό Σκαραμαγκά**, συνολικής έκτασης 3.000 στεμμάτων με τη δημιουργία μεταξύ άλλων περιβαλλοντικών πάρκων, την ανέγερση κατοικιών αλλά και έργο στον τομέα των logistics.

Το έργο εγκαινίασε την Τετάρτη 14 Σεπτεμβρίου 2022 ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος με τον Πρωθυπουργό της Ελλάδος κ. Κυριάκο Μητσοτάκη και όπως διαφάνηκε αυτό είναι και το πρώτο βήμα για την ολιστική αξιοποίηση της Εκκλησιαστικής περιουσίας.

Οργανικές θέσεις

Τέλος, **η απόφαση της κυβέρνησης να προσθέσει άλλες 2311 οργανικές θέσεις ιερέων έρχεται έπειτα από 77 χρόνια να λύσει ένα πρόβλημα για την Εκκλησία χωρίς να επιβαρύνει τα δημόσια ταμεία**. Επί της ουσίας, μετατρέπει σε οργανικές τις θέσεις στις οποίες σήμερα υπηρετούν ιερείς, αλλά θεωρούνταν προσωποπαγείς. Εκτός της Εκκλησίας της Ελλάδος, μέριμνα έχει ληφθεί για την Κρήτη αλλά και τις **μητροπόλεις Δωδεκανήσου.** Με την απόφαση της κυβέρνησης το σύνολο των Ιερέων στην ελληνική επικράτεια αποκτούν τα ίδια δικαιώματα.

Έτσι οι μητροπόλεις που δεν υπάγονται στην Ελλαδική Εκκλησία είναι Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και οι κληρικοί που υπηρετούν σε αυτές θα έχουν κανονικά τις οργανικές τους θέσεις, ενώ η περιουσία των Μητροπόλεων των Ναών και των Μονών θα είναι πλήρως διασφαλισμένη.

Όπως ανακοινώθηκε από τη Σύνοδο, **η ύπαρξη οργανικής θέσης στις Μητροπόλεις δεν σημαίνει δυνατότητα άμεσης μισθοδοσίας από το Δημόσιο.** Κάθε έτος το Δημόσιο προγραμματίζει τους διορισμούς στις κενές οργανικές θέσεις, ανάλογα με τις δημοσιονομικές του δυνατότητες. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπ. Εσωτερικών ετησίως εγκρίνει στο Υπ. Παιδείας και Θρησκευμάτων ορισμένο αριθμό πιστώσεων για την μισθοδοσία προσωπικού, στους οποίους περιλαμβάνονται και νέοι εφημέριοι. Ακολούθως, το ΥΠΑΙΘ κατανέμει τις πιστώσεις αυτές στις Μητροπόλεις. Η ύπαρξη οργανικής θέσης συνεπάγεται δυνατότητα της Μητρόπολης να χειροτονήσει και να διορίσει κληρικό, όχι όμως

αντίστοιχα την άμεση και αυτοδίκαιη υποχρέωση του Δημοσίου για μισθοδοσία του χειροτονηθέντος κληρικού.

Φωτογραφίες: Eurokinissi/Χρήστος Μπόνης

Διαβάστε ακόμη

Ιεραρχία 2022: Αξιοποίηση της Εκκλησιαστικής περιουσίας και συνεργασία με την Πολιτεία προς όφελος του λαού

Ιεραρχία 2022: Ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος ενημέρωσε το Σώμα για όλες τις εξελίξεις – Τα θέματα της πρώτης ημέρας (ΒΙΝΤΕΟ)

Με 189 "ΝΑΙ" πέρασαν από τη Βουλή οι οργανικές θέσεις των κληρικών – Ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για τα ΑΕΙ

Εκκλησία της Ελλάδος για το έργο στο Σχιστό: "Πρώτιστα η ωφέλεια του λαού" – Ενημερώθηκε το Δημοτικό Συμβούλιο Κερατσινίου

«The Green Σχιστό»: Συνεργασία Ιερώνυμου – Μητσοτάκη για αξιοποίηση της Εκκλησιαστικής περιουσίας